

O B S A H

PŘEDMLUVA	7
ÚVOD	13
A. NEJSTARŠÍ OBDOBÍ NAŠICH DĚJIN.	
DOBA PŘEDHUSITSKÁ	15
I. PÍSEMNÉ PAMÁTKY Z ÚDOBÍ VZNIKU NAŠEHO STÁTU	17
II. UPEVNĚVÁNÍ PŘEMYSLOVSKÉHO STÁTU A VZESTUP	
PANOVNICKÉ MOCI	17
České země dědičným královstvím	17
Mezinárodní postavení českého státu	18
Vnitřní upevňování českého státu	18
Rozvoj písařského umění	18
Z prvních památek českého jazyka	19
III. HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ	19
Kolonisace země	19
Počátky měst	20
Počátky horního podnikání	21
IV. SLOVENSKO V 11.—14. STOROČÍ	21
Prvé písomné pamiatky zo Slovenska	21
Postupný vzrast vplyvu šľachty, Tataři na Slovensku, boje o trón	21
Zakladanie miest a počiatky banského podnikania	22
Upevňovanie významu miest a počiatky cechov	23
V. VRCHOLNÉ OBDOBÍ ČESKÉHO FEUDÁLNÍHO STÁTU	24
Česká koruna — symbol českého státu	24
Mezinárodní postavení České koruny	24
Růst moci feudálů ve státě	25
Kulturní a politický význam Prahy	25
Výtvarná kultura v písemných památkách	26
Čeština jako právní jazyk	27
VI. HOSPODÁŘSKÝ A KULTURNÍ ŽIVOT SLOVENSKA	27
Rozvoj právneho postavenia miest	27
Hospodársky rozvoj miest	28
Kultúrne pamiatky a uplatňovanie češtiny na Slovensku	28
VII. ROZPORY UVNITŘ FEUDÁLNÍ SPOLEČNOSTI	28
Rozkol v církvi. Spory feudálů s králem	28
Bohatství a bída ve městech a na venkově	29
B. HUSITSKÉ REVOLUČNÍ HNUTÍ	31
I. IDEOLOGICKÉ ZDROJE HUSITSKÉHO REVOLUČNÍHO HNUTÍ	32
Předchůdci Husovi	32
Mistr Jan Hus	32
II. HUSITSKÉ REVOLUČNÍ HNUTÍ	33
Jan Želivský	33
Tábor	33
Prvá vítězství husitů	34
Jan Žižka	34
Prokop Veliký	35
Jan Roháč z Dubé	35
III. HUSITSKÉ REVOLUČNÉ HNUTIE A SLOVENSKO	35

C. ČESKÉ ZEMĚ A SLOVENSKO PO HUSITSKÉ REVOLUCI A V DOBĚ PŘEDBĚLOHORSKÉ	37
I. JIŘÍ Z PODĚBRAD A JEHO DOBA	39
Období feudálních rozbrojů po bitvě u Lipan	39
Pokusy Jiříkovy o upevnění centralisované monarchie	39
Rozmach českých měst	40
Jiříkovy snahy o mír, boj s panskou jednotou a papežstvím	40
Jednota bratrská a utrakvismus	40
Věda a literatura	41
II. JISKRA A BRATRÍCI NA SLOVENSKU	41
Slovensko v rukách kapitánov	41
Bratříci	41
Posilnenie slovenskej národnosti v mestách	42
Hospodársky a kultúrny život v mestách	42
III. ROZMACH STAVOVSKÉ MOCI	43
Zesílení moci panského stavu za Jagellonců	43
Hospodářské a sociální poměry ve městech	44
Zemědělská výroba na sklonku 15. věku	44
Utužování poddanství venkovského lidu	45
Slavná doba českého hornictví	45
IV. SLOVENSKO V DOBĚ TURECKÝCH VÝBOJŮV	46
Porážka pri Moháči r. 1526 otvorila Turkom cestu k Slovensku	46
Dóžovo povstanie 1514 a utuženie poddanstva	47
Európsky význam slovenskej medi. Triedne boje stredoslovenských baníkov	47
Kultúrne pamiatky zo 16. storočia	48
V. HABSBURKOVÉ NA ČESKÉM TRŮNĚ	49
Český stát součástí mnohonárodnostní monarchie	49
První protihabsburský odboj	49
Kulturní poměry v českých zemích v 15. a 16. stol.	49
VI. HOSPODÁŘSKÉ A POLITICKÉ POMĚRY V ČESKÝCH ZEMÍCH V 16. STOLETÍ	50
Rozmach šlechtického velkostatku	50
Znevolnění poddaného lidu	51
Situace v českých městech	52
Přepychový život renesančních feudálů	53
Náboženské boje	53
Politické poměry před Bílou horou	54
VII. STAVOVSKÉ PROTIHABSBURSKÉ POVSTÁNÍ	55
D. OBDOBÍ TEMNA. ČESKÉ A SLOVENSKÉ NÁRODNÍ OBROZENÍ	57
I. REAKCE UPEVŇUJE SVĚ POSTAVENÍ PO BITVĚ NA BÍLÉ HOŘE	59
Popravy a konfiskace	59
Pobělohorští kořistníci	60
Násilná rekatolisace	60
Vypuzení nejlepších synů národa	60
Jan Amos Komenský	61
II. ZVYŠOVÁNÍ ÚTISKU PODDANÝCH A NEVOLNICKÉ BOUŘE	61
Válečné útrapy měst i venkova	61
Zhoršení stavu poddaného lidu	62
Selské povstání 1680	63
Chodské rebelie	63

Odboj poddaných v 18. století	64
Velké selské povstání v roce 1775	64
III. STAV ČESKÝCH ZEMÍ V DOBĚ TEMNA	65
Nejhlubší úpadek českého státu	65
Úpadek měst a cechů. Rozvoj manufaktur	66
Vrchol protireformačního úsilí a barokní církevní kultura	67
Lid jediným nositelem národního života	67
IV. ŽIVOT SLOVENSKÉHO LUDU OD 17. STOR. DO POLOVICE 19. STOR.	68
Od začátku 17. stor. do úpravy poddanských pomerov Máriou Teréziou	68
Od úprav poddanských pomerov za Márie Terézie (Tereziánsky urbár) po urbárske zákonné články r. 1836	69
Odboj slovenských poddaných proti feudálnému vykorisťovaniu	70
Rozvoj poľnohospodárstva a priemyslu	71
Kultúrne pomery na Slovensku od 17. do polovice 19. storočia	73
V. ROZKLAD FEUDÁLNIHO SPOLEČENSKÉHO ŘÁDU A PŘECHOD KE KAPITALISMU	74
Osvícenské a josefínské reformy	74
Technický rozvoj zemědělství	75
Poddaný lid před zrušením roboty	76
Vývoj průmyslu v první polovině 19. století	76
Dělnické bouře před rokem 1848	77
VI. NÁRODNÍ OBROZENÍ	78
Obrany jazyka a boj proti germanisaci	78
Počátky českého vědeckého života	78
Lidoví buditelé	79
České obrozenecké divadlo	80
Vládní reakce po napoleonských válkách	80
Kulturní styky s cizinou	81
Slovanství a rusofilství	81
VII. ČESKÉ NÁRODNÍ HNUTÍ V DOBĚ PŘEDBŘEZNOVÉ	82
Ohlasy pařížské revoluce a polského povstání	82
Národní a slovanské hnutí před rokem 1848	83
VIII. VZTAHY ČESKO-SLOVENSKÉ V DOBĚ OBROZENÍ	83
E. REVOLUČNÍ ROK 1848.	
NAŠE ZEMĚ V OBDOBÍ KAPITALISMU AŽ DO VELKÉ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE	85
I. REVOLUČNÍ ROK 1848	88
Strach z komunismu zachvacuje vládnoucí třídy	88
Počátky revolučního hnutí a české národní požadavky	89
Revoluční hnutí rolníků	89
Sociální poměry a dělnické hnutí	90
Slovanský sjezd v Praze v roce 1848	90
Povstání v Praze a brněnské nepokoje	91
Radikální demokraté a revoluční hnutí na jaře 1849	91
Slovensko v revolučních letech 1848/1849	92
II. ROZVOJ HOSPODÁŘSTVÍ A TECHNIKY V ČESKÝCH ZEMÍCH A NA SLOVENSKU V DRUHÉ POLOVINĚ 19. STOLETÍ	93
Důsledky roku 1848 a třídní a hospodářský obraz vesnice v druhé polovině 19. století	93
Doprava, dolování a průmyslová výroba do r. 1873	94
Hospodářská krize v r. 1873 a její důsledky	95

Další rozmach průmyslu a hospodářství na sklonku 19. století	96
Hospodársky vývoj na Slovensku v období predmonopolistického kapitalizmu	97
III. VÝVOJ ČESKÉ A SLOVENSKÉ KULTURY	99
Budování Národního divadla v Praze a tradice českého a slovenského divadelnictví	99
Hudba v českých zemích a na Slovensku	100
Pokroková česká a slovenská literatura	102
Výtvarné umění v českých zemích	104
Vědecká práce v českých zemích	105
IV. ROZVOJ NÁRODNÍHO HNUTÍ A BOJ ZA ČESKÉ STÁTNÍ PRÁVO	106
Období Bachova absolutismu	106
Rozvoj českého národního života	106
Ústavní boje a úsilí o znovuzrovnoprávnění českého jazyka	108
VI. BOJE DĚLNICKÉ TŘÍDY A VZNIK SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE	111
Sociální postavení a živelné hnutí dělnictva	111
I. internacionála a ohlas Pařížské komuny	111
Vznik sociálně demokratické strany	112
Persekuce dělnického hnutí a jeho nový vzestup	113
Třídní a politické zápasy do roku 1900	114
Počiatky robotníckeho hnutia na Slovensku	116
VII. BOUŘLIVÁ LÉTA 1905—1907	118
Ohlas první ruské revoluce a vyvrcholení bojů za všeobecné hlasovací právo	118
Vyvrcholení revolučních bojů v listopadu 1905	119
Pokračování stávkového boje a politických zápasů až do voleb 1907	120
VIII. PRVNÍ IMPERIALISTICKÁ SVĚTOVÁ VÁLKA	120
Předvečer světové války a postavení pracujících před rokem 1914	120
Odpor českého a slovenského lidu proti válce	121
Zbídačení lidu za války a boj našich národů proti habsburské monarchii	121
F. VZNIK ČSR. ČESKÝ A SLOVENSKÝ LID V BURŽOASNÍ REPUBLICE. MNICHOV	123
I. BEZ ŘÍJNOVÉ REVOLUCE 1917 NEBYLO BY 28. ŘÍJNA 1918	126
První zprávy o Velké říjnové socialistické revoluci	126
Ohlas Říjnové revoluce v našich zemích	127
Růst odporu proti Rakousko-Uhersku	128
Zneužití zahraničního odboje pro protisovětské zájmy imperialistů	129
Uvědomění českoslovenští revolucionáři vstupují do Rudé armády	130
14. říjen 1918 — vyvrcholení boje pracujících proti Rakousku-Uhersku	131
II. BOJ O SMĚR VÝVOJE ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU	132
Vznik ČSR. Prvá opatření buržoasní vlády a činnost národních výborů	132
Buržoasie orientuje Československou republiku k Západu a zapojuje ji do protisovětského imperialistického bloku	133
Boj revolučního proletariátu proti upevňování buržoasního panství	134
Nástup buržoasie za podpory pravice sociální demokracie proti revolučnímu hnutí lidu	136
Proletariát Československa nastupuje leninskou cestu	137
III. DOČASNÁ STABILISACE KAPITALISMU A NARŮSTÁNÍ TŘÍDNÍCH ROZPORŮ	137
Pronikání západního kapitálu do československého hospodářství	137

Upevňování posic české buržoasie a snahy o expansi	138
ČSR exponentem francouzské politiky ve střední Evropě a článkem »cordon sanitaire«	139
IV. ROSTOUCÍ DŮVĚRA MAS V KSČ A BOJ PROTI KAPITÁLU	139
Buržoasie bez demokratické masky	139
Buržoasii miliony, dělníkům dřinu a bídu	140
Jediná KSČ bojovala za zájmy pracujících	141
Ani nejostřejší pronásledování neumlčelo KSČ	142
V. BOJ LIDU ZA NAVÁZÁNÍ PŘÁTELSKÝCH VZTAHŮ SE SOVĚTSKÝM SVAZEM	142
Nepřátelský postoj buržoasie k Sovětskému svazu	142
Láska pracujících k první zemi socialismu	143
Pod tlakem lidu přistupuje buržoasie k navázání hospodářských styků s SSSR	144
VI. HOSPODÁŘSKÁ KRIZE VÝRAZEM NEUDRŽITELNOSTI KAPI- TALISTICKÉHO ŘÁDU	144
Kola továren se zastavují	144
Lid strádá — buržoasie si plní měšce	145
Státní aparát nástrojem finančního kapitálu	146
Statisíce nezaměstnaných — krutá obžaloba kapitalistického řádu	147
VII. ZOSTŘENÍ TRÍDNÍCH BOJŮ	147
Pod praporem KSČ za chléb, práci a socialismus	147
Pendreký a bajonety proti lidu	148
Buržoasní vláda potlačuje politická práva lidu	149
Boj KSČ proti fašismu a nebezpečí imperialistické války	149
VIII. KSČ V BOJI PROTI FAŠISMU A ZA OBRANU REPUBLIKY	149
Za lidovou frontu pro obranu míru — proti Hitlerovi	149
Lid žádá nejužší přátelství s SSSR	150
Pracující v ČSR na pomoc demokratickému Španělsku	150
Buržoasie podkopává obranyschopnost republiky	150
KSČ v čele mas odhodlaných bránit republiku proti fašistické agresi	151
IX. MNICHOVSKÁ ZRADA	151
G. BOJ ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO LIDU PROTI HITLEROVSKÉ OKUPACI ZA NÁRODNÍ A SOCIÁLNÍ SVOBODU	154
I. DŮSLEDKY MNICHOVA A OKUPACE ČSR	155
Buržoasie dokončuje svou zradu na národě	155
Rozbití a okupace ČSR	156
II. ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA POD NACISTICKÝM JHEM	157
Hrůzovláda gestapa — politický a kulturní útlak českého národa	157
Hospodářské drancování ČSR	159
III. BOJ NAŠICH NÁRODŮ PROTI OKUPANTŮM	159
Domácí odboj proti nacismu. Růst vlivu KSČ	159
Zahraniční odboj proti nacismu	163
IV. PŘERŮSTÁNÍ BOJE PROTI OKUPANTŮM V NÁRODNÍ A DEMOKRATICKOU REVOLUCI	164
Slovenské národné povstanie	164
Tvoření národních výborů	165
Košický vládní program	166
Pražské povstání	166
Osvobození ČSR Rudou armádou	167

H. VZNIK LIDOVĚ DEMOKRATICKÉHO ČESKOSLOVENSKA. BUDOVÁNÍ SOCIALISMU V NAŠÍ VLASTI	168
I. BOJ ZA USKUTEČNĚNÍ KOŠICKÉHO VLÁDNÍHO PRO- GRAMU	169
Počátek budování lidově demokratického státu	169
Komunistická strana Československa získává důvěru většiny národa	169
Boj o splnění dvouletého hospodářského plánu	170
Sucho v roce 1947 a nezištná pomoc Sovětského svazu	170
Lid ztrácí trpělivost se záškodnickou činností reakce	170
II. ÚNOROVÉ VÍTĚZSTVÍ PRACUJÍCÍHO LIDU	171
III. OD ÚNORA NA CESTĚ K SOCIALISMU	172
IV. BOJ ZA SVĚTOVÝ MÍR A DOVRŠENÍ VÝSTAVBY SOCIA- LISMU V ČSR	173
CH. EXPOSICE ČESKOSLOVENSKÉHO ARCHIVNICTVÍ	175
Archivy v Československé republice	181
Seznam spolupracovníků	187
Seznam ústavů, jež spolupracovaly na výstavě a zapůjčily exponáty	188
Seznam zkratk	190
Resumé v jazyce ruském	191
francouzském	193
německém	195
anglickém	197